

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

Szám:

Tárgy: alapjogot érintő rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

Hiv. szám: –

Ügyintéző:

Telefon:

E-mail:

HATÁROZAT

Panaszos által előterjesztett panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira – a panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen fellebbezésnek helye nincs, azzal szemben közigazgatási per indítható. A közigazgatási peres eljárás illetéke 30000 Ft, azaz harmincezer forint, azonban a fél a tárgyi illetékfeljegyzési joga folytán mentesül az illeték előzetes megfizetése alól, az illetéket annak kell megfizetnie, akit a bíróság erre kötelez.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál (a továbbiakban: ORFK) – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a vitatott határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy postára adni.

A keresetlevél benyújtásának a határozat hatályosulására nincs halasztó hatálya.

Tájékoztatatom, hogy a keresetlevelet elektronikus úton is benyújthatja. Az elektronikus kapcsolattartás módjára vonatkozóan részletes tájékoztatást találhat a <http://www.police.hu/hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes> menüpontban.

A keresetlevél elektronikus előterjesztésére szolgáló űrlap a <http://www.police.hu/hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes/kozigazgatasi-per-birosagi-felulvizsgalat> menüpontból tölthető le. Eljárási költség nem merült fel.

A határozatot kapják:

- 1) panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület (tájékoztatásul)
- 3) Rendőr-főkapitányság vezetője (tájékoztatásul)
- 4) Irrattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos a Rendőrkapitányság és a Rendőrőrs munkatársai ellen tett panaszt a vele szemben foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban, amely szerint a rendőri intézkedés aránytalan, eltúlzott és indokolatlan volt, valamint vitatta az előállítás jogalapját, sérelmezte a rendőri fellépés módját, az intézkedéssel összefüggésben keletkezett károkozást, továbbá sérelmezte, hogy nem biztosítottak részére étkezést, illetve kifogásolta a fogva tartásának körülményeit.

A panaszbeadványt a Panasztestületnél a Panaszos postai úton terjesztette elő, annak kiegészítésére nem került sor.

A Panasztestület állásfoglalása *-n érkezett az ORFK-ra. A Panaszos a panaszbeadványban előadta, hogy *-n *-kor arra eszmélt, hogy rendőrök hatoltak be az ingatlan udvarára és a bejárati ajtón „dörömbölve ordítottak” és követelték, hogy felemelt kezekkel jöjjön ki a lakásból. Amikor a Panaszos kilépett az udvarra, a rendőrök egyből fegyvert fogtak rá és utasították, hogy emelje fel a kezeit.

A Panaszos álláspontja szerint a gyanúsítás alapjául szolgáló bűncselekmény tárgyi súlya alapján a rendőri intézkedés módja eltúlzott és indokolatlan volt, vele szemben aránytalanul erőszakos mértékben léptek fel.

A Panaszos sérelmezte a házastársával szemben tanúsított bánásmódot is, amely szerint házastársát több mint két órán keresztül nem engedték a rendőrök mosdóba menni, mert arra hivatkoztak, hogy várniuk kell egy rendőrnőre, aki őt megmotozhatja. A rendőrök végül megengedték neki, hogy mosdóba menjen, ha nyitva hagyja annak ajtaját. A Panaszos házastársával a Rendőrkapitányságon is megalázó módon bántak. Vizeletmintát vettek tőle egy zuhanyzóban, ahol állva kellett egy italautomatából kivett pohár használatával mintát adnia.

A Panaszos sérelmezte, hogy nem lehetett jelen a házkutatás során, mivel őt annak megkezdése előtt a Rendőrkapitányságra előállították.

Az intézkedő rendőrök kárt okoztak az ingatlan kiskapujában, a bejárati ajtóban, a szűnyoghálós ajtóban, a WC ülökében, valamint az ebédlőben használt egyik székben.

A Panaszos állítása szerint számára az őrizetbevétel során nem biztosítottak élelmiszert, pedig ennek nagy jelentősége van, mivel cukorbeteg.

A Panaszos sérelmezte, hogy a Rendőrkapitányság fogdáján percekig „dörömböléssel kellett jelezni az ügyeletesnek”, ha a mosdót szerette volna használni, mivel a „fogdahelyiségben nincs vezetékes víz és toalett sem”.

A Panaszos és házastársa is megalázva érezték magukat az eltúlzott, indokolatlan és aránytalan rendőri intézkedés miatt.

A Panaszos a fentiekre tekintettel kérte, hogy a panaszát a Panasztestület vizsgálja ki.

A Panaszos a vele szemben foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban – beadványa szerint – az alábbiakat sérelmezte:

1. a büntetőeljárás részét képező intézkedéseket,
2. a házastársával szemben tanúsított bánásmódot,
3. az előállítás jogalapját,

4. a rendőri fellépés módját,
5. az intézkedéssel összefüggésben keletkezett károkozást,
6. az előállítás körülményeit és az étkezés biztosításának elmaradását.

II.

A tényállás tisztázása érdekében az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 62. § (1)-(2) bekezdése alapján lefolytatott bizonyítási eljárás során a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be:

- postai úton előterjesztett panaszbeadvány,
- a Rendőrkapitányság vezetőjének kivizsgálásról készített jelentése,
- az Osztály osztályvezető-helyettesének kivizsgálásról készített jelentése,
- az előállítás végrehajtásáról/kényszerítő eszköz alkalmazásáról a Panaszos vonatkozásában és mellékletei:
 - igazolás a rendőrségi előállítás időtartamáról a Panaszos vonatkozásában,
 - nyilatkozat a fogvatartott személy élelemmel történő ellátásáról (beleértve a diétás, illetve vallási normáknak megfelelő ételkészítést igényléséről), a dohányzási igényről, a sérülésről a Panaszos vonatkozásában,
 - az előállított/elővezetett személy jogairól, valamint az előállító helyiség rendjéről a Panaszos vonatkozásában,
 - orvosi igazolás a Panaszos vonatkozásában,
 - fogdakönyv másolati példánya a Panaszos vonatkozásában,
 - átkísérési utasítás a Panaszos vonatkozásában,
 - jelentés átkísérés végrehajtásáról a Panaszos vonatkozásában,
 - szabadulási igazolás a Panaszos vonatkozásában,
 - bejelentés eset adatlapja,
 - jelentés a telefontanú vonalra tett névtelen bejelentésről,
 - feljegyzés,
 - jegyzőkönyv szemle megtartásáról,
 - jegyzőkönyv gyanúsított kihallgatásáról a Panaszos vonatkozásában,
 - feljegyzés,
 - jegyzőkönyv a Panaszos vonatkozásában,
 - határozat őrizetbe vétel elrendeléséről a Panaszos vonatkozásában,
 - a Rendőrkapitányság állományaiba tartozó rendőrök iktatott jelentései (54 oldal),
 - rendőri szerv vezetőjének szakmai állásfoglalása és melléklete:
 - feljegyzés.

III.

A rendelkezésre álló – a II. részben felsorolt – bizonyítási eszközök alapján az alábbi tényállást állapítottam meg.

A Panaszossal szemben büntetőeljárás van folyamatban a Rendőrkapitányságon a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 178. § (6) bekezdésbe ütköző és aszerint minősülő kábítószer fogyasztásával, csekély mennyiségű kábítószer fogyasztás céljából való megszerzésével, tartásával elkövetett kábítószer birtoklás vétségének megalapozott gyanúja miatt.

A nyomozás elrendelésére --n került sor egy *-n érkezett névtelen bejelentés alapján, amely szerint a Panaszos és a felesége kábítószerrel természetlenek és árulnak. Tőlük több tizenéves gyermek is „beállva” távozik. Szintén névtelenül hasonló tartalmú bejelentés érkezett *-n is a rendőrségre.

A Panaszossal szemben korábban két esetben indult nyomozás a Rendőrkapitányságon, mindkét esetben a Btk. 178. (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő bűncselekmény miatt. Egy esetben a büntetőeljárást megszüntették, mert a cselekmény nem volt bűncselekmény. A másik esetben a Panaszost őrizetbe vették, mert a megtartott házkutatás során kábítószer került lefoglalásra.

Az elsődlegesen beszerzett adatok alapján gyanú merült fel arra, hogy a Panaszos birtokában lőfegyver is lehet. Egy korábbi intézkedés során egy szamurájkarddal a kezében próbálta megakadályozni a vele szemben kezdeményezett rendőri intézkedést.

A fentiekre tekintettel összehangolt, előkészített rendőri intézkedés vált szükségessé a bizonyítási eszközök felkutatásának és a házkutatás eredményességének biztosítása érdekében az Osztály beosztottjainak bevonásával, amelyre *-n került sor. AZ OSZTÁLY beosztottjai *-kor megjelentek a Panaszos ingatlanánál, majd a csukott, de nem zárt kertkapun keresztül behatoltak annak területére és a lakóház tornácán lévő szűnyoghálós ajtót dolog elleni erőszak alkalmazásával kinyitották.

A rendőrök ekkor a lakás ablakán betekintve észlelték, hogy egy férfi (a későbbi Panaszos) jön le az emeletről, akit felszólítottak, hogy nyissa ki a bejárati ajtót és felemelt kezekkel jöjjön ki a lakásból. A Panaszost megbilincseltek, lehetőséget biztosítottak részére, hogy ruházat átvizsgálást követően felöltözzön, majd *-kor előállították a Rendőrsre, ezután *-kor átkísérték a Rendőrkapitányságra. A házkutatás során az ingatlan udvarán található melléképületben két helyen száraz növényi anyagmaradványt foglaltak le a rendőrök.

A Panaszos lakásában * órától * óráig helyszíni szemle megtartására került sor, amelynek során felmérték az intézkedéssel okozott károkat, mivel megállapítást nyert, hogy megsérült a kiskapu, a bejárati ajtó, a szűnyoghálós ajtó, valamint a WC ülőke. Az ebédlőben használt székről nem merült fel információ.

A Panaszoson kábítószer gyorstesztet alkalmaztak, amely pozitív eredményt mutatott, így *-kor további vizsgálatok céljából vizeletmintát vettek a rendőrök.

A Panaszost * és * óra közötti időben gyanúsítottként hallgatták ki, majd *-kor kezdeményezték az őrizetbe vételét, amelynek keretében *-kor a Rendőrkapitányság épületében lévő Fogdán helyezték el.

A házkutatást a Panaszos házastársa jelenlétében végezték a rendőrök, akivel az ide vonatkozó figyelmeztetések mellett közölték a házkutatás okát és célját.

A bilincs hátra helyzetben történő alkalmazása *-n * óra * perctől * óra * percig tartott, valamint * óra * perctől * óra * perc között a Rendőrkapitányságról a Fogdába történő átkísérés során.

A Panaszos a Rendőrsön úgy nyilatkozott, hogy cukorbeteg, ezért élelemre és gyógyszerre lesz szüksége. A Panaszost tájékoztatták, hogy tartós élelmiszert tudnak a részére biztosítani, de ezt a Panaszos nem fogadta el. Azt kérte, hogy a házastársa által készített élelmiszert biztosítsák számára. Kérésének megfelelően a Panaszos lakóhelyéről élelmiszert és gyógyszert szállítottak részére, amelyhez 2 db 0,5 literes ásványvizet is adtak. A Panaszos orvosi vizsgálata érdekében is intézkedtek a rendőrök, amelyről orvosi igazolás került kiállításra.

A Panaszos valamennyi, vele szemben lefolytatott eljárási cselekmény során megkapta az azokkal kapcsolatos jogorvoslati tájékoztatást.

A Rendőrkapitányságon működő Központi Fogdát a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 56/2014. (XII. 5.) BM rendelet, a Rendőrség Fogdaszolgálati Szabályzatáról szóló ORFK

utasítás és a rendőri szerv Központi Fogda működésének rendjéről szóló vezetői intézkedés alapján működtetik.

A normákban foglaltak szerint kerülnek elhelyezésre a fogvatartottak az elkülönítési szabályok maradéktalan betartása mellett. A zárkák rögzített ágyat és asztalt is tartalmaznak a szeméttároló edénnyel együtt, valamint a fogvatartottnak lehetősége van belülről szellőztetésre is, így a friss levegő biztosítása is adott részükre. Egyik norma sem írja elő vezetékes víz és toalett elhelyezését vagy biztosítását a zárkákban. Ezért került kialakításra a zárkaegységen belül vizesblokk, amely a fogvatartottak szükségleteinek biztosítására szolgál. A fogvatartottak részére biztosított az úgynevezett „órhívó”, amely egy gomb a zárka belső falán az ajtó mellett. Ennek megnyomása felkapcsol egy lámpát a zárka ajtó felett kívül a zárkán, de a zárkaegységen belül. Ezzel, illetve kopogtatással tudnak jelezni az őrszolgálatnak.

IV.

A rendőri intézkedés elleni panasz kivizsgálásakor vizsgálat tárgyává tettem, hogy mely panaszosi sérelemre terjed ki a hatásköröm.

1. A büntetőeljárás részét képező intézkedések

A fenti panaszpont megítélése szempontjából az alábbi jogszabályok bírnak jelentőséggel:
Az intézkedés idején hatályos büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 195. § (1) bekezdése, Be. 196. § (1) bekezdése, a belügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítésének szabályairól szóló 23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet 140. és 141. §-ai, a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdése.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján jelen eljárás tárgya kizárólag az Rtv. IV., V. és VI. fejezete által szabályozott rendőri intézkedésekkel szembeni panaszok elbírálása lehet. A büntetőeljárás megindulását követő eljárási cselekményekkel (pl.: bűnügyi nyilvántartásba vétel, gyanúsítás, házkutatás, lefoglalás, stb.) összefüggő panaszok elbírálására a törvényességi felügyeletet gyakorló ügyészség rendelkezik hatáskörrel, ezért e panaszpont vizsgálatát mellőztem.

A büntetőeljárás részét képező eljárási cselekményekkel szemben a Be. 195. § (1) bekezdése alapján az ügyésznél lehet panasszal élni.

A Panaszos által a büntetőeljárás részét képező intézkedéssel kapcsolatban előterjesztett panasz – a hivatkozott törvényi rendelkezésekre tekintettel – hatáskör hiányában nem bírálható el, ezért a jelen határozatban foglalt döntés arra nem terjed ki.

2. A házastársával szemben tanúsított bánásmód

A fenti panaszpont megítélése szempontjából az alábbi jogszabály bír jelentőséggel:
Az Rtv. 92. § (2) bekezdése.

Tekintettel arra, hogy ennek a cselekménynek nem a Panaszos, hanem házastársa az érintettje, aki azonban ebben a tekintetben nem terjesztett elő önálló panaszbeadványt, illetve a jogszabályban meghatározott módon képviseleti meghatalmazást sem csatolt, valamint jogos érdeksérelmet sem valószínűsített a Panaszos az eljárásban, ezért – *figyelemmel a hivatkozott törvényi rendelkezésre* – a jelen határozatban foglalt döntés arra nem terjed ki.

V.

A panasz vizsgálata során az alábbiakat állapítottam meg.

3. Az előállítás jogalapja

A fenti panaszpont megítélése szempontjából az alábbi jogszabályok bírnak jelentőséggel: *Az Rtv. 1. § (2) bekezdés 1. pontja, Rtv. 2. § (1) bekezdése, Rtv. 11. § (1) bekezdése, Rtv. 13. § (1)-(3) bekezdései, Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja, a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 8. §-a, a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 178. § (6) bekezdése.*

Az intézkedés jogalapjának jogszerűségét a megállapított tényállás alapján megvizsgáltam, és azt a Panasztestület Állásfoglalásának IV. fejezet 1) és 2) pontjaiban kifejtettekkel egyezően ítélem meg.

Ezért a panasz ebben a tekintetben alaptalan.

4. A rendőri fellépés módja

A fenti panaszpont megítélése szempontjából az alábbi jogszabályok bírnak jelentőséggel: *Az Rtv. 2. § (1) bekezdés második mondata, Rtv. 15. § (1) és (2) bekezdései, Rtv. 39. (1) bekezdés b) pontja, Szolgálati Szabályzat 5. § (4) bekezdése.*

A rendőri fellépés módját a megállapított tényállás alapján megvizsgáltam, és azt a Panasztestület Állásfoglalásának IV. fejezet 3) pontjában kifejtettekkel egyezően ítélem meg.

Ezért a panasz ebben a tekintetben alaptalan.

5. Az intézkedéssel összefüggésben keletkezett károkozás

A fenti panaszpont megítélése szempontjából az alábbi jogszabályok bírnak jelentőséggel: *Rtv. 17. § (1) bekezdése, Rtv. 13. § (3) bekezdése, Szolgálati Szabályzat 7. § (1) bekezdése.*

Az intézkedéssel összefüggésben keletkezett károkozást a megállapított tényállás alapján megvizsgáltam, és azt a Panasztestület Állásfoglalásának IV. fejezet 5) pontjában kifejtettekkel egyezően ítélem meg.

Ezért a panasz ebben a tekintetben alaptalan.

6. Az előállítás körülményei és az étkezés biztosításának elmaradása

A fenti panaszpont megítélése szempontjából az alábbi jogszabályok bírnak jelentőséggel: *Rtv. 33. § (3) bekezdése, Rtv. 15. § (1) bekezdése, Rtv. 18. § (2) bekezdése, Szolgálati Szabályzat 30. § (3) és (4) bekezdései, Szolgálati Szabályzat 31. § (7) és (11) bekezdései.*

Az előállítás körülményeit és az étkezés biztosításának elmaradását a megállapított tényállás alapján megvizsgáltam, és azt a Panasztestület Állásfoglalásának IV. fejezet 6) pontjának a) és b) pontjaiban kifejtettekkel egyezően ítélem meg.

Ezért a panasz ebben a tekintetben alaptalan.

VI.

Az Ákr. 35. § (1) és (3) bekezdései szerint:

„(1) A kérelem az ügyfél olyan nyilatkozata, amellyel hatósági eljárás lefolytatását, illetve a hatóság döntését kéri jogának vagy jogos érdekének érvényesítése érdekében.

(3) Az ügyfél kérelmével a tárgyában hozott döntés véglegessé válásáig rendelkezhet.”

Figyelemmel arra, hogy a panaszbeadvány alapján megállapítható, hogy a Panaszos a bilincs alkalmazását nem sérelmezte, ezért ezt a kérdést érdemben nem vizsgáltam.

Ezzel kapcsolatosan a Fővárosi Törvényszék már korábbi – 20.K.31.855/2011/8. számú – ítéletében kimondta, hogy *„A bíróság e körben jegyzi meg, hogy az alperesi határozat kizárólag a felperes panaszában foglaltakra kell, hogy reagáljon függetlenül attól, hogy a Független Rendészeti Panasztestület esetlegesen a felperes panaszát meghaladóan más jellegű jogkérdésekben is állást foglal.”*

A Kúria Kfv.III.37.807/2013/4. számú ítélete a fentieket alátámasztja, amely szerint *„(...) A FRP-nek az előállítás időtartamára vonatkozó megállapításra nézve rögzítette, hogy e körben a felperes nem terjesztett elő panaszt, ezért annak jogszerűségéről nem kellett döntenie.”*

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Határozatom a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 323. § (1)-(3) bekezdésén, 75. §-án, XLVI. fejezete, 605. §-án, 608. §-án, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 29. § (1) bekezdésén, 39. § (1) és (6) bekezdésén, az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdésén, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 62. § (1)-(2) és (4) bekezdésein, 81. § (1) bekezdésén, 113. § (1) bekezdés a) pontján, 114. §-án, 116. § (1)-(2) bekezdésein és (4) bekezdés a) pontján, 35. § (1) és (3) bekezdésein alapul.

A jogorvoslati jogosultságról, valamint a jogérvényesítés módjáról az Ákr. 81. § (1) bekezdésére, az Ákr. 113. § (1) bekezdés a) pontjára, valamint a 114. § (1) bekezdés I. fordulatára, illetőleg a 116. § (4) bekezdés a) pontjára, továbbá az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 59. § (1) bekezdésére és a 62. § (1) bekezdés h) pontjára tekintettel adtam tájékoztatást.

Budapest, 2018. november „ ”.

Dr. Balogh János r. vezérőrnagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány